

Con. 4523-13.

(3 Hours)

NG-7312
[Total Marks : 100]

- N.B. : (1) Attempt **all** questions.
(2) **Figures** to the **right** indicate **full** marks.
(3) Support your answers with relevant **case** laws.

Q. I. Answer in Short:(Not more than two sentences)

20 Marks

- What is "Droit Administratif"?
- Define "Ombudsman"?
- What is the difference between limitation and laches?
- What is the definition of Administrative Law given by Ivor Jennings?
- What is doctrine of ultra-vires?
- What is the meaning of "Salus Populi Est Suprema Lex"?
- What is abuse of discretion?
- What is a Special Leave Petition?
- State any two functions of Union Public Service Commission?
- What is the object of Right to Information Act 2005?

Q. II. Write Short Notes:(Any Four)

20 Marks

- Doctrine of Pleasure
- Central Vigilance Commission
- Lokpal Bill
- Administrative Tribunals
- Doctrine of Separation of Powers
- Rule of Law

[TURN OVER

ws-Com-2013-2

Con. 4523-NG-7312-13.

2

Q. III. Solve:(Any Two)

12 Marks

- 1) An Income Tax Commissioner holding the office of a Public Servant was found to have wealth and assets disproportionate to his known sources of income. Government Departments and Police are not taking legal action in this matter, inspite of news appearing in electronic as well as newspapers media.
 - a) Can a private individual approach to the Court for initiating an enquiry and for prosecuting such a public servant?
 - b) Whether Public Servant can claim any immunity from prosecution in such a case?
- 2) The Petitioner's electric supply was disconnected on the allegation of theft of energy. Before disconnecting the electric supply no notice was served by the electricity board. This action was challenged by the Petitioner.
 - a) Can the electric supply be disconnected without notice? Explain.
 - b) Is any right violated in the above case, explain?
- 3) Mr. "A" residing in transit camp building allotted by city repairs and reconstruction board since more than 30 years. After such a long time, repairs and reconstruction board yet not giving any alternate accommodation to Mr. "A" on ownership basis.
 - a) What action can Mr. "A" take in the above case? Explain.
 - b) State which legal provisions are applicable in this case with relevant case laws?

ws-Com-2013-3
Con. 4523-NG-7312-13.

3

Q. IV. Answer the following: (Any Four)

48 Marks

- a) Define Administrative Law and explain the reasons for the growth of Administrative Law?
 - b) Discuss *Audi Alteram Partem* rule with relevant case laws.
 - c) Define the term "Civil Service" and discuss the nature and classification of civil service in India.
 - d) What is Delegated Legislation? Explain Parliamentary control over delegated legislation?
 - e) Classify the Public Corporations and explain the control of Public Corporations.
 - f) Explain tortious liability of Government of India?
-

[TURN OVER

ws-Con-2013-2

Con. 4523-NG-7312-13.

4

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

(एकूण गुण : १००)

- सूचना : (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 (२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 (३) केस लॉच्या संदर्भात आपली उत्तरे द्या.

१. थोडक्यात उत्तरे लिहा: (दोन ओळीपेक्षा जास्त नाही)

२० गुण

- (अ) ' ड्रॉईट अॅडमिनिस्ट्रेटीफ ' म्हणजे काय ?
 (ब) ' ऑब्युड्समन ' ची व्याख्या लिहा.
 (क) " मर्यादा " आणि " दिरंगाई " यामधील फरक काय आहे ?
 (ड) आयव्हर जेनिंग यादी दिलेली प्रशासकीय कायद्याची व्याख्या काय आहे ?
 (ई) ' अल्ट्रा व्हायर्स ' चे तत्व सांगा.
 (फ) ' सॅल्युएस पॉप्युली एस्ट सुप्रिमा लेक्स ' म्हणजे काय ?
 (ग) स्वेच्छाधिकाराचा (Discretion) गैरवापर म्हणजे काय ?
 (ह) ' विशेष संमती याचिका ' म्हणजे काय ?
 (आय) केंद्रीय लोकसेवा आयोगाची कोणतीही दोन कार्ये सांगा.
 (जे) माहितीचा अधिकार, २००५ चा उद्देश स्पष्ट करा.

२. टिपा लिहा: (कोणत्याही चार)

२० गुण

- (अ) समाधानकारक इच्छेचे तत्व
 (ब) केंद्रीय दक्षता आयोग
 (क) लोकपाल विधेयक
 (ड) प्रशासकीय न्यायाधिकरण
 (ई) सत्ता विभाजनाचा सिध्दांत
 (फ) कायद्याचे राज्य

ws-Com-2013-3

Con. 4523-NG-7312-13.

5

३. सोडवा: (कोणतेही दोन)

१२ गुण

(१)(अ) लोकसेवकाचे पद धारण करणाऱ्या प्राप्तीकर आयुक्तांनी ज्ञात उत्पन्नांच्या स्त्रोतापेक्षा अधिक प्रमाणात संपत्ती व मालमत्ता जमा केल्याचे आढळले. यासंदर्भात इलेक्ट्रॉनिक माध्यमे आणि वर्तमानपत्रांमध्ये बातम्या येऊनही शासकीय आणि पोलीस यंत्रणा यांनी कोणतीही कारवाई केली नाही.

(१) यासंदर्भात एखादी खाजगी व्यक्ती अशा लोकसेवकाविरुद्ध चौकशी करण्यासाठी व फौजदारी खटला दाखल करण्यासाठी न्यायालयाकडे दाद मागू शकते काय ?

(२) अशाप्रकरणात लोकसेवक फौजदारी खटल्यापासून बचाव करण्यासाठी काही उपाययोजना करू शकतो काय ?

(२)(अ) वीज चोरीच्या आरोपाखाली याचिकाकर्त्याचा वीज पुरवठा खंडीत करण्यात आला. वीज पुरवठा खंडीत करण्यापूर्वी वीज वितरण बोर्डाने याचिकाकर्त्याला कुठलीही पूर्वसचना (Notice) दिली नाही. या कारवाईला याचिकाकर्त्याने आव्हान दिले.

(१) वीज पुरवठा कुठलीही नोटीस न देता खंडीत करता येतो का ? स्पष्ट करा.

(२) वरील प्रकरणामध्ये कुठला हक्क बाधित होत आहे का हे स्पष्ट करा.

(३)(अ) शहर दुरुस्ती आणि पुनर्रचना मंडळाने दिलेल्या संक्रमण शिबिरातील इमारतीमये 'अ' ३० वर्षांहून अधिक काळ वास्तव्य करीत आहे. एवढ्या प्रदीर्घ कालावाधीनंतरही दुरुस्ती आणि पुनर्रचना मंडळाने कोणत्याही प्रकारची पर्यायी जागा मालकी तत्वावर 'अ' यास दिलेली नाही.

(१) वरील प्रकरणामध्ये 'अ' याने कोणती कृती करावी, स्पष्ट करा.

(२) कोणत्या कायदेशीर तरतुदी वरील प्रकरणामध्ये लागू होतील हे न्यायनिर्णयाच्या आधारे स्पष्ट करा.

[TURN OVER

ws-Con-2013-2
Con. 4523-NG-7312-13.

6

४. खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा: (कोणतीही चार)

४८ गुण

- (अ) प्रशासकीय कायद्याची व्याख्या करा व सदरहू कायद्याची गरज निर्माण होण्याची कारणे काय ? व त्याचे उगम स्पष्ट करा.
- (ब) " ऑडी अल्टेरम पार्टम " या लॅटिन म्हणीचा अर्थ योग्य त्या न्याय निवाड्याच्या आधारे स्पष्ट करा.
- (क) ' नागरी सेवा ' याची व्याख्या सांगा व नागरी सेवेचे भारतातील स्वरूप आणि वर्गीकरण स्पष्ट करा.
- (ड) प्रत्यायोजित कायदा (Delegated Legislation) म्हणजे काय ? प्रत्यायोजित कायदे करण्याच्या शक्तीवरील संसदेचे नियंत्रण स्पष्ट करा.
- (ई) सार्वजनिक महामंडळाचे वर्गीकरण करुन त्यावरील नियंत्रण कशाप्रकारे केले जाते, स्पष्ट करा.
- (फ) नुकसान भरपाईसंदर्भात भारतीय सरकारची जबाबदारी स्पष्ट करा.

----X----